

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **Ł. P.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 27 czerwca 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rawiczu

z dnia 28 kwietnia 2022 r., II K 254/21

**1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
obowiązku naprawienia szkody zawartego w pkt 4 *tiret* 2;**

**2. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża
Skarb Państwa.**

Małgorzata Gierszon Piotr Mirek Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rawiczu, wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 254/21, uznał Ł. P. za winnego popełnienia ośmiu przestępstw, a to dwóch czynów

realizujących znamiona przestępstwa z art. 209 § 1a k.k., czynu realizującego znamion przestępstwa z art. 218 § 1a k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 219 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., czynu z art. 157 § 1 k.k., a także czterech czynów realizujących znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnionych w ciągu przestępstw, o którym mowa w art. 91 § 1 k.k. W związku ze skazaniem za dwa przestępstwa należące do tego ciągu przestępstw, Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych wskazanych w wyroku kwot, w tym na rzecz PW „T.” A. i G. T. Spółka Jawna z/s w S., kwoty 2.992,18 zł (pkt 4 *tiret* 2).

Od orzeczenia nie wniesiono apelacji, w związku z czym wyrok uprawomocnił się w dniu 6 maja 2022 r.

Powyższy wyrok został zaskarżony kasacją nadzwyczajną, wniesioną przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego, w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środku kompensacyjnym zawartego w pkt 4 *tiret* 2. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 46 § 1 k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego Ł. P. środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwami z art. 286 § 1 k.k. poprzez zapłatę na rzecz ustalonego pokrzywdzonego tj. PW „T.” A. i G. T. Spółka Jawna z/s w S. kwoty 2 992,18 zł, w sytuacji gdy w chwili wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Rawiczu przedmiotowa szkoda nie istniała z uwagi na jej dobrowolne naprawienie przez oskarżonego w toku postępowania przygotowawczego.

Stawiając ten zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację uznać należało uznać za oczywiście zasadną, a to pozwalało uwzględnić ją w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Środek kompensacyjny o którym mowa w art. 46 k.k., ma charakter cywilnoprawny. Wynika to między innymi z odesłania do przepisów prawa cywilnego, jakie zawiera. Stanowi on w istocie uproszczony mechanizm dochodzenia roszczenia deliktowego. Znajdują tu zastosowanie wszelkie odnośne przepisy prawa cywilnego, tak w zakresie podstawy, jak i miarkowania zasądzonej kwoty. Jednocześnie, w tym

zakresie wyłączona zostaje możliwość powoływania się na przepisy kodeksu karnego, co wynika wprost z art. 56 k.k.

W realiach niniejszej sprawy, na czas wyrokowania przez Sąd Rejonowy, nie istniała podstawa do orzeczenia środka kompensacyjnego z tytułu skazania Ł. P. za przestępstwo na szkodę PW „T.” A. i G. T. Spółka Jawna z/s w S. Stało się tak, jak trafnie wskazuje Prokurator Generalny, ze względu na naprawienie przez skazanego szkody po złożeniu przez pokrzywdzonych zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. Jakkolwiek zaskarżony wyrok nie został uzasadniony na piśmie, to powyższa okoliczność wynika wprost ze zgromadzonego materiału dowodowego, a to z zeznań M. T. (k. 7-8). Świadek zeznała, że „po złożeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Rawiczu w dniu 7.01.2020 r. tego samego dnia Ł. P. , podejrzewam, że wiedząc o tym zawiadomieniu pojawił się w naszej firmie i wpłacił kwotę 800 zł, która pozwoliła na uregulowanie tych dwóch mniejszych faktur i częściowo tej większej. Resztę zaległości spłacił w dniu 29.01.2021 r., kiedy to wpłacił ponad 2 tysiące zł”. Należy zatem stwierdzić, że na moment orzekania nie istniało już roszczenie cywilnoprawne, które wymagało zaspokojenia. W konsekwencji, orzeczenie obowiązku naprawienia szkody było niedopuszczalne – stanowiło istotne naruszenie prawa materialnego, a to art. 46 § 1 k.k.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy uwzględnił kasacje Prokuratora Generalnego i uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Rawiczu w zaskarżonej części.

[J.J.]

[ms]

Małgorzata Gierszon

Piotr Mirek

Włodzimierz Wróbel